

Nr 152.

Av herr Nilson i Spånstad, *om anslag för vissa undersökningar av hantverkets och småindustriens struktur.*

Inom det svenska näringslivet intaga hantverket och småindustrien en betydelsefull roll. Antalet småföretag på dessa näringsområden beräknas överstiga 100 000 och antalet i dessa företag sysselsatta uppgår till ca 500 000 personer. Varje åtgärd för effektivisering av verksamheten inom dessa företag återverkar på hela landets produktion.

Ej blott för städerna utan även för åtskilliga landskommuner har den hittillsvarande utvecklingen av småföretagen varit betydelsefull. I många trakter av vårt land har en i ringa skala begynt småindustriell och hantverksmässig verksamhet efter hand kommit att bli av avgörande betydelse för befolkningens utkomstmöjligheter. För landsbygdens befolkning är det vidare nödvändigt, att det finns tillgång till hantverks- och serviceföretag, som kunna stå till förfogande med reparationsarbeten och tjänster på skilda områden.

Närmare kännedom saknas emellertid om hur denna småföretagsamhet verkar och är uppbyggd. Hantverk och småindustri omfatta i dag 100-tals skilda branscher, vilka arbeta under olika ekonomiska betingelser och skiftande förutsättningar. Några mer omfattande undersökningar av läget på hithörande område har hittills icke kommit till stånd, vilket är särskilt anmärkningsvärt med tanke på de omfattande undersökningar som skett av förhållandena inom andra näringsområden. Med hänsyn till småföretagens betydelse för landets näringsliv får det anses vara ett intresse för det allmänna att medverka till vinnande av ökade kunskaper på detta område.

Det gäller här frågor beträffande småföretagens branschuppdelning och geografiska spridning inom landet, utvecklingstendensen inom skilda branscher, företagens allmänna villkor, grad av rationalisering, räntabilitet, inkomst och arbetsförhållanden etc. Utvecklingstendenserna i fråga om företagets och branschernas struktur böra även följas.

Sveriges hantverks- och småindustriorganisation har under senare år verkställt vissa utredningar på hithörande områden. Dessa ha dock närmast gällt räntabilitetsundersökningar på kort tid. Däremot har organisationen icke ansett sig vara i tillfälle att genomföra undersökningar av mer allmän natur och av den art som ovan omnämnts. För att genomföra sådana allmänna undersökningar har organisationen sökt bidrag av allmänna medel och de senaste åren begärt ett statsbidrag för ändamålet av 15 000 kr. För nästkommande budgetår har också ett dylikt belopp tillstyrkts av kungl.

kommerskollegium. Beloppet finns emellertid icke upptaget i årets statsverksproposition.

Med hänsyn till ifrågavarande näringsgrenars betydelse och vikten av undersökningar rörande utvecklingstendenserna inom småföretagsamheten hemställs,

att riksdagen för budgetåret 1950/51 måtte besluta anvisa ett anslag av 15 000 kronor till Sveriges hantverks- och småindustriorganisation för vissa allmänna undersökningar av hantverkets och småindustriens struktur.

Stockholm den 25 januari 1950.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.